

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	115-25/293030
Otsuse kuupäev	19.05.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Olympus Estonia OÜ vaidlustus sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum riigihankes „Painduvate endoskoopide pesuri ostmise“ (viitenumbri 293030)
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Olympus Estonia OÜ, esindaja vandeadvokaat Kaidi Reiljan-Sihvart Hankija, sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum Kolmas isik, Osaühing Balti Intermed

RESOLUTSIOON

Riigihangete seaduse § 197 lg 1 p-i 8, § 192 lg 3 p-i 5 ja § 198 lg 5¹ alusel

- 1) Jätta aktsiaseltsi Olympus Estonia OÜ vaidlustus läbi vaatamata.**
- 2) Mõista sihtasutuselt Tartu Ülikooli Kliinikum Olympus Estonia OÜ kasuks välja esindaja kulud 1 927,50 eurot (käibemaksuta).**

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

- 28.03.2025 alustas sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusena läbiviidavat riigihanget „Painduvate endoskoopide pesuri ostmise“ (viitenumbri 293030) (edaspidi Riigihange).
- 08.05.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Olympus Estonia OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele tunnistada vastavaks ja edukaks Osaühingu Balti Intermed pakkumus, kvalifitseerida ja jätta Osaühing Balti Intermed kõrvaldamata (Hankija 24.04.2025 ja 28.04.2025 otsused).
- 14.05.2025 kirjaga nr 6.6-1/3691-1 teavitas Hankija vaidlustuskomisjoni, et on Riigihanke menetluse riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 73 lg 3 p-i 6 alusel kehtetuks tunnistanud (otsus

14.05.2025 nr 1.5-2/30-V3, edaspidi Otsus). Otsust on Hankija põhjendanud järgmiselt:
„Pakkumuste esitamise tähtajaks, 24.04.2025. a, esitati e-riigihangete keskkonda kaks pakkumust – Balti Intermed OÜ (registrikood 10170298) ja Olympus Estonia OÜ (registrikood 10951954).
28.04.2025. a korraldusega tunnistati edukaks Balti Intermed OÜ poolt esitatud pakkumus.
Vastavalt riigihangete seaduse (RHS) § 73 lg 3 p 6 kui hankijal esineb põhjendatud vajadus, on hankijal õigus tunnistada hankemenetlus kehtetuks. Hankija leiab, et käesolevas riigihankes tuleb hankemenetlus tunnistada kehtetuks, kuna on selgunud, et esineb vajadus hankelepingu eseme tingimusi muuta.
Nimelt on riigihanke alusdokumendi lisa 1 (Tehniline kirjeldus) punktis 1 seatud tingimuseks, et pakutav seade peab olema eestlaetav ja –tühjendatav, püstine ja kahekambriline. Painduvate endoskoopide pesureid toodetakse ka pealtlaetavate- ja –tühjendatavatena. Hankija ravitöös ei oma tähtsust, kas seade on eest- või pealtlaetav. Hankija ruumid ja tööprotsessid võimaldavad töötada mõlemat tüüpi pesuritega. RHS § 88 lg 7 järgi peab tehniline kirjeldus tagama kõigile ettevõtjatele võrdsed tingimused pakkumuse esitamiseks ega tohi tekitada objektiivselt põhjendamatuid takistusi riigihangete avamisel konkurentsile. Hankija leiab, et käesoleva hanke tehniline kirjeldus on koostatud liigselt kitsendavalt, mis ei võimalda avada riigihanget konkurentsile ja kasutada ära turul olemasolevat konkurentsi. Lisaks, riigihangete korraldamise üldpõhimõtteks (RHS § 3 lg 5) on, et hankija peab kasutama rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt ja sõlmida hankelepingu parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte alusel. Jättes hankelt kõrvale hankija vajadusi täiel määral rahuldavad kvaliteetsed pealtlaetavad seadmed, ei saa hankija kasutada ära turul olemasolevat tegelikku konkurentsi sama funktsiooni täitvate seadmete vahel ega sõlmida hankelepingut parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte alusel. Kuna hankija vajadust painduvate endoskoopide pesemiseks rahuldavad samavõrra hästi nii eest- kui pealtlaetavad pesurid, esineb vajadus hankelepingu eseme kirjeldust muuta ja seada tingimuseks, et pesur võib olla nii eest- kui pealtlaetav kui –tühjendatav. Kuna hankemenetluses on pakkumused juba esitatud, ei ole hankijal võimalik hankedokumendis olevat puudust parandada ilma hankemenetlust kehtetuks tunnistamata.
Arvestades eeltoodut ning tuginedes riigihangete seaduse § 73 lõige 3 punktile 6 tunnistab hankija riigihankemenetluse „Painduvate endoskoopide pesuri ostmine“ (viitenumber 293030) kehtetuks eeltoodud põhjendatud vajaduse tõttu.“

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

4. RHS § 197 lg 1 p-i 8 kohaselt lõpeb vaidlustusmenetlus vaidlustuskomisjoni otsusega jätta vaidlustus osaliselt või täielikult läbi vaatamata, kui ilmnevad käesoleva seaduse § 192 lg-s 3 sätestatud alused.

RHS § 192 lg 3 p-i 5 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumine on kõrvaldatud.

Kuna Hankija on Otsusega tunnistanud Riigihanke menetluse kehtetuks, esineb RHS § 192 lg 3 p-is 5 sätestatud alus vaidlustuse läbi vaatamata jätmiseks.

5. Vaidlustusmenetluse kulud

5.1. Riigilõiv

Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu tagastamist. Riigilõivu 640 eurot tagastamise taotlus tuleb esitada vaidlustuskomisjonile vastavalt riigilõivuseaduse §-le 12.

5.2. Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud

5.2.1. RHS § 198 lg 5¹ sätestab, et kui vaidlustusmenetlus lõpeb käesoleva seaduse § 197 lõike 1 punkti 8 alusel põhjusel, et hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse

kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumise kõrvaldanud, mõistab vaidlustuskomisjon oma otsusega hankijalt vaidlustaja kasuks välja vaidlustaja tasutud või tasumisele kuuluva eksperditasu ja lepingulise esindaja kulud põhjendatud ja vajalikus ulatuses, välja arvatud juhul, kui vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks tunnistamine või õigusrikkumise kõrvaldamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.

Seega Vaidlustajal on õigus lepingulise esindaja kulude välja mõistmisele vaid juhul, kui Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine on tingitud vaidlustuse esitamisest.

5.2.2. Kulude välja mõistmiseks hindab vaidlustuskomisjon üksnes seda, kas Otsuse põhjendused on piisavalt veenvad järeldamiseks, et Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.

Otsuse põhjendustest tulenevalt on Riigihanke menetlus kehtetuks tunnistatud, sest Hankija on asunud seisukohale, et kuigi ta on Riigihankes nõudnud eestlaetavat ja –tühjendatavat, püstist ja kahekambrilist seadet, soovib ta ka pealtlaetavat- ja –tühjendatavat seadet. Otsuses on Hankija selgitanud, et tema ravitöös ei oma tähtsust, kas seade on eest- või pealtlaetav. Hankija ruumid ja tööprotsessid võimaldavad töötada mõlemat tüüpi pesuritega.

08.04.2025 vastas Hankija küsimusele *Kas võib pakkuda seadet, mis on pealtlaetav, -tühjendatav ja mille läbipaistev uks avaneb jalgpeadaaliga?* Ei.¹

29.04.2025 on Hankija saatnud pakkujatele järgmise teavituse:

„1. hankekomisjoni 24.04.2025 otsusega tunnistati vastavateks Balti Intermed OÜ ja Olympus Estonia OÜ poolt esitatud pakkumused;

2. sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum valdkonnajuhi 28.04.2025 korraldusega nr 1.5-2/24-V3 tunnistati edukaks maksumuselt soodsaim, Balti Intermed OÜ poolt esitatud, pakkumus kogumaksumusega 39 500.- eurot ilma käibemaksuta;

3. hankekomisjoni 28.04.2025 otsusega jätta Balti Intermed OÜ riigihankest kõrvaldamata, kuna pakkujal puuduvad hankemenetlusest kõrvaldamise alused.“

Vaidlustuskomisjonile pole usutav, et Otsus oleks vastu võetud ka siis, kui Vaidlustaja poleks vaidlustust esitanud. Vaidlustuskomisjoni jaoks pole usutav ka see, et Hankija vajadused muutusid peale seda, kui Hankija oli eduka pakkumuse esitanud pakkuja välja selgitanud, kontrollinud tal kõrvaldamise aluste puudumist ja oli jäänud teha veel üks toiming – raamlepingu sõlmimine, kuid seda takistas vaidlustuse esitamine.

Seega RHS § 198 lg 5¹ sätestatud koosseis Vaidlustajale esindaja kulude välja mõistmiseks on täidetud.

5.2.3. 16.05.2025 esitas Vaidlustaja taotluse esindaja kulude välja mõistmiseks summas 1 927,50 eurot (ilma käibemaksuta), 8 tunni õigusabi osutamise eest tunnitasudega 265 ja 230 eurot (käibemaksuta).

Vaidlustuskomisjon peab neid Vaidlustaja lepingulise esindaja kulusid vajalikuks ja põhjendatuks ning need tuleb Hankijalt välja mõista.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets

¹ Sõnumi ID 950789